

der er interne kampe, og det er interne kampe, der er skabt grundet årelange institutionelle problemer, som skiftende chairmen in office ikke har evnet at løse, på trods af gode intentioner.

I år havde det græske formandskab således også taget initiativ til at afhjælpe den uholdbare situation. Der blev afholdt et møde, en uges tid før jeg skulle lede observationen i Makedonien, men trods meldinger om enighed og trods tilfredshed hos både formandskabet, ODIHR og den parlamentariske forsamling lod det skriftlige referat vente længe på sig. Jeg forstår, at der alligevel ikke er enighed, og dermed har vi fortsat en uløst situation.

Vi måtte så håndtere den fastlåste politiske situation, og vi gjorde det i praksis med et konkret afpasset kompromis, som formandskabets repræsentant var meget glad for, ja, nærmest virkelig taknemlig for. Men det løser jo ikke det generelle problem. Jeg betonedede kraftigt, at min løsning ikke skulle opfattes som en oversættelse af den aftale, som alligevel ikke var indgået i Athen.

Jeg er nødt til at sige det, som det er: Regeringsdelen af OSCE-familien må tage det politiske ansvar på sig, skære igennem og sætte nogle præcise pejlemærker, og så må vi andre gøre ditto i den parlamentariske forsamling. I øjeblikket sejler systemet rundt med politikerne, og det kan kun stoppes, når politikerne samler sig sammen og tager den rorpind, de er valgt til at betjene. Det gælder ministre – jeg ved, at ministre har meget andet at se til, men det gælder os alle sammen, for ellers fortsætter den uholdbare situation til skade for den demokratiske udvikling i nye lande.

Problemerne omkring ODIHR og den parlamentariske afdeling må og skal løses. ODIHR nægtede at deltage i valgobservationen i Rusland i 2007, boykottede den, og det var måske ikke lige den heldigste beslutning. Det var måske et af de lande, hvor der virkelig var behov for at vi var til stede.

Det korte af det lange er, at der kan være problemer på begge sider. Men vi har i den grad behov for politisk vilje og investering i en løsning af dem, hvis arbejdet ellers skal fortsætte på en fornuftig måde.

Kl. 14:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fru Pia Christmas-Møller. Udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes, det har været nogle rigtig konstruktive, nyttige indlæg, der er kommet her i dag, og det viser jo også, at Folketinget for at forbedre nogle vilkår kan arbejde tværpolitisk og uden at skulle lave politisk agitation eller tage politiske point på det. Så jeg synes, debatten har været meget oplysende; jeg synes, den har været meget nyttig. Jeg har haft meget glæde af den og skal nok skrive mig en række af de ting, der er blevet sagt – ikke mindst fru Pia Christmas-Møllers meget væsentlige indlæg her til sidst – bag øret og se nærmere på dem bagefter.

Det er jo temmelig afgørende, at en af spidskompetencerne, nemlig dette at være valgobservatør, leveres ordentligt. Det er jo det, borgerne har tillid til rundtomkring, og der skal valgobservatørerne jo ikke blive snydt hverken af institutionerne selv eller af dem, der fører dem rundt. Det er derfor, jeg synes, at kombinationen af ODIHR og PA, altså den parlamentariske forsamling, er fornuftig, for der har vi nogle faste valgkasperter kombineret med parlamentarikere. Der har været kompetencestridigheder imellem dem, men dem mente jeg var blevet løst i den aftale, der blev lavet i marts måned i år. Den er ikke omtalt. Nej, det kan jeg forstå. Jeg må se på den igen. Jeg havde fået fornemmelsen af, at det var løst i martsaftalen 2009, men det siger fru Pia Christmas-Møller at det ikke er. Så må vi se på den, for i sidste instans er det jo altså ministergruppens ansvar, hvad man ender med at lave, og det er en af kernekompetencerne.

Det er fuldstændig rigtigt, at der er lande, der ikke rigtig bryder sig om, at man kommer rendende. Jeg ved, at fru Pia Christmas-Møller har haft meget stor succes som valgobservatør, ikke mindst sidst i Makedonien, men jo også før. Det viser, hvor betydningsfuldt det er, for landene lægger vægt på den erklæring, der kommer, og så må oppositionen leve med, at de altså ikke kan sige, at valget var ulovligt, hvis den her internationale, tværgående forsamling går ind og siger: Dette er i orden. Det betyder, at der så kan komme ro i landet. Makedonien havde et roligt valg nu; sidste gang var der vold i forbindelse med valghandlingerne. Forudsætningen for, at demokratiet kan komme videre, er netop, at oppositionen accepterer et nederlag, eller at regeringen accepterer at komme i opposition og ikke bruger vold. Der er netop opgaven her med PA og ODIHR helt afgørende; det er afgørende, at der kommer en instans udefra og siger til rege-